

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.411/2010/5. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Molnár Iván ügyvéd (5000 Szolnok, Móra F. u. 13. fszt. 3.) által képviselt II. rendű felperes neve (címe), III.rendű felperes neve (címe), IV. rendű felperes neve (címe), V.rendű felperes neve (címe), VI.rendű felperes neve (címe) VII.rendű felperes neve (címe), VIII.rendű felperes neve (címe) IX.rendű felperes neve (címe), X.rendű felperes neve (címe), XI.rendű felperes neve (címe), XII.rendű felperes neve (címe), XIII. rendű felperes neve (címe), XIV.rendű felperes neve (címe), XV.rendű felperes neve (címe), XVI.rendű felperes neve (címe), XVII.rendű felperes neve (címe) XVIII. rendű felperes neve címe) XIX.rendű felperes neve (címe) XX.rendű felperes neve (címe) - a korábban Dr. K. M. ügyvéd, majd Pintérné Dr. Séllei Katalin ügyvéd (5000 Szolnok, Karsai út 27.) által képviselt **alperes (címe)** alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perben - melybe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében a Dr. Dudás Edit ügyvéd (6720 Szeged, Kazinczy út 6. I/2.) által képviselt O. G. B. Zrt.(címe) és a Dr. Karczub Péter ügyvéd (1055 Budapest, Bihari János u. 16. fszt. 1.) által képviselt A.M. Á. B. Zrt. (címe) beavatkozott - a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság 8.P.20.414/2007/27. sorszámú ítélete ellen az alperes részéről 31. sorszám, a II. r. alperesi beavatkozó részéről 28. sorszám alatt előterjesztett és 39. sorszám alatt indokolt fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben - az indoklás fellebbezéssel vitatott részében - megváltoztatja és megállapítja, hogy az alperes felelőssége a Ptk. 345. §-án alapul. Egyebekben az elsőfokú ítélet fellebbezett részét helybenhagyja azzal, hogy az alperes X-XV. rendű felpereseknek személyenként 214 286 (Kettőszáztizennégyezer-kettőszáznyolcvanhat) Ft-ot, XVI-XX. rendű felpereseknek személyenként 42 857 (Negyvenkettőezer-nyolcszázötvenhét) Ft-ot köteles megfizetni.

Az alperesnek járó 230 879 (Kettőszázharmincezer-nyolcszázhetvenkilenc) Ft elsőfokú perköltséget X-XV. rendű felperesek személyenként 32 980 (Harminckettőezer-kilencszáznyolcvan) Ft, XVI-XX. rendű felperesek személyenként 6 600 (Hatezer-hatszáz) Ft összegben, az I. rendű beavatkozónak járó 70 000 (Hetvenezer) Ft perköltséget X-XV. rendű felperesek személyenként 10 000 (Tízezer) Ft, XVI-XX. rendű felperesek

személyenként 2 000 (Kettőezer) Ft összegben, a II. rendű beavatkozónak járó 50 000 (Ötvenezer) Ft perköltséget X-XV. rendű felperesek személyenként 7 143 (Hétezer-egyszáznegyvenhárom) Ft, XVI-XX. rendű felperesek személyenként 1 428 (Egyezer-négyszázhuszonnyolc) Ft összegben, az államnak járó 195 594 (Egyszázkilencvenötezer-ötszázkilencvennégy) Ft kereseti illetéket X-XV. rendű felperesek személyenként 27 940 (Huszonhétezer-kilencszáznegyven) Ft, XVI-XX. rendű felperesek személyenként 5 590 (Ötezer-ötszázkilencven) Ft összegben kötelesek megfizetni.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a X-XV. rendű felpereseknek személyenként 3 571 (Háromezer-ötszázhetvenegy) Ft, a XVI-XX. rendű felpereseknek személyenként 714 (Hétszáztizennégy) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A néhai I. rendű felperes házastársa, a II.-IX. r. felperesek édesanyja 2002. december 30-án hulladék-hasznosítási szerződést kötött a **R.R. Rt**-vel a **Sz. Ns.** úton lévő hulladéklerakó telepre beszállított hasznosítható hulladékok válogatására és értékesítésére.

Az alperes alkalmazottai 2005. szeptember 26-án az **A** forgalmi rendszámú hulladékszállító tehergépkocsival hulladékszállítást végeztek és a gépkocsi tartalmát a **Ns. J.** úti hulladéklerakó telepen ürítették ki. Ennek céljából a gépjármű vezetője a telepen a gépjárművel alacsony sebességgel hátramenetben közlekedett, miközben nem észlelte, hogy a felperesek hozzátartozója a gépjárműnek háttal állva hulladékot gyűjt és a jármű bal oldali hátsó sarokrészével elütötte a felperesek hozzátartozóját, aki olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen életét veszítette.

A Sz. Városi Bíróság 4.B.550/2006/7. sorszám alatti ítéletével az alperes gépjárművezetőjét bűnösnek találta halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétségében és 1 év 2 hónapi 2 évi próbaidőre felfüggesztett fogházbüntetésre, valamint 1 évre a közúti járművezetéstől eltiltás mellékbüntetésére ítélte, az egyik kocsikísérőt 1 évi 1 év próbaidőre felfüggesztett fogházbüntetésre, a másik kocsikísérőt 1 év 6 hónapi 3 évi próbaidőre felfüggesztett fogházbüntetésre ítélte.

Az I.-IX. r. felperesek nem vagyoni kártérítés, az I. r. felperes emellett vagyoni kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest, aki a vagyoni károk megtérítése iránt peren kívül intézkedett.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, a perbe az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkozott a kötelező gépjármű-felelősség biztosítója, valamint a felelősségbiztosítási szerződést kötő biztosítója.

Az elsőfokú bíróság bizonyítási eljárás lefolytatását követően ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. r. felperesnek 1 500 000 forintot és 285

155 forintnak 2008. január 1-jétől a kifizetés napjáig járó kamatát, továbbá feljogosította az alperest, hogy a marasztalás összegébe 12 765 forintot beszámítson. Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította. Kötelezte az I. r. felperest 230 879 forint, a II.-IX. r. felpereseket személyenként 50 000 forint perköltségnek alperes részére történő 15 napon belüli megfizetésére. Kötelezte az I. r. felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül I. r. beavatkozónak 70 000, II. r. beavatkozónak 50 000 forint perköltséget. Kötelezte az I. r. felperest 195 594 forint, a II.-IX. r. felperest személyenként 60 000 forint, az alperest 104 406 forint eljárási illeték külön felhívásra történő megfizetésére. Határozatának indokolásában megállapította, hogy a baleset bekövetkezéséhez az elhunyt magatartása is hozzájárult, közrehatásának mértékét 50 %-ban állapította meg. A kármegosztás mértéke alapján rögzítette, hogy az alperes a per alatti teljesítésével túlfizetésbe került, a nem vagyoni kártérítés összegét I. r. felperes javára 1 500 000 forintban állapította meg, a II.-IX. r. felperesek keresetét elutasította.

A fellebbezések szempontjából releváns tényállás szerint megállapította, hogy a baleset az alperes hulladéklerakó telephelyén belül, a tehergépkocsi által összegyűjtött szemét gépkocsiból történő kiürítése, leszórása közben történt. Ezért a gépkocsit munkagépként használt gépjárműnek kell minősíteni és az alperes felelősségét a Ptk. 348. §-a alapján kell elbírálni. A büntető bíróság ítéletére hivatkozással megállapította azt is, hogy a felperesek hozzátartozója megszegte az alperessel kötött szerződésének azt a kitételét, hogy a hulladék-válogatást nem lehet ott folytatni, ahol a hulladék ürítése folyik. Mindezekért a felperesek hozzátartozójának a baleset bekövetkezésében való közrehatásának mértékét 50 %-ban állapította meg, mert ha betartotta volna a hulladék-hasznosítási szerződés 3./ pontjában foglaltakat, a baleset elkerülhető lett volna.

Az I. r. felperes nem vagyoni kártérítési igényével kapcsolatban kifejtette, hogy 23 évig élt együtt feleségével, a családot összetartó, összefogó személy az elhunyt volt. Ellátta és átlagon felül gondját viselte a családnak, vezette a háztartást, ezen felül a lehetőségekhez képest munkát vállalt, valamint az állandóságot és a biztonságot jelentette a család részére, amely halálával szétesett. A nem vagyoni kártérítés összegét 3 000 000 forintban határozta meg azzal, hogy a néhai a baleset bekövetkezésében 50 %-os mértékben közrehatott, ezért az alperes által fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét 1 500 000 forintban állapította meg.

Az ítélet ellen az alperes, valamint a II. r. alperesi beavatkozó terjesztettek elő fellebbezést. Az alperes az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával az I. r. felperes nem vagyoni kártérítés megfizetésére irányuló keresetének teljes egészében történő elutasítását kérte. A II. r. alperesi beavatkozó fellebbezése az ítélet indokolásának megváltoztatására irányult, az alperes marasztalásánál mellőzni kérte a Ptk. 348. § (1) bekezdésére való hivatkozást, helyette az alperes felelősségének fennálltát a Ptk. 345. § alapján kérte megállapítani.

Az I. r. felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyes indokai szerinti helybenhagyását kérte.

Az I. r. alperesi beavatkozó az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, kifejtette, hogy a szeméttelép közforgalom elől elzárt területnek minősül, arra a KRESZ hatálya nem terjed ki. A személyszállító jármű rendkívül lassú sebességgel tolatott, ez nem választható külön a

szemét kiöntésének folyamatától, csak egységes cselekmény-sorozatként fogható fel. Álláspontja szerint mindezekért az alperes felelősségét a Ptk. 348. §-a alapján kell elbírálni. Az ítéltábla a fellebbezéseket a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el és a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a vagyoni kártérítésre vonatkozó rendelkezését, továbbá a keresetet elutasító rendelkezését.

Az I. rendű felperes a másodfokú ítélet hozatalát megelőzően, 2009. június 16-án elhunyt, ezért az ítéltábla Pf. I. 20.760/2008/9. számú végzésével megállapította, hogy a 2009. szeptember 21-én kelt Pf. I. 20.760/2008/7. sorszámú ítélete hatálytalan, továbbá, hogy az eljárás az I. rendű felperes jogutódainak perbelépéséig vagy perbevonásáig félbeszakadt.

X-XX. rendű felperesek bejelentették perbelépési szándékukat, az ítéltábla Pf. I. 20.411/2010/2. sorszámú jogerős végzésével megállapította, hogy I. rendű felperes jogutódai X-XX. rendű felperesek.

X-XX. rendű felperesek bejelentették, hogy a nem vagyoni kártérítés összegére X-XV. rendű felperesek személyenként 5/35 részben, XVI-XX. rendű felperesek személyenként 1/35 részben tartanak igényt.

Az alperes fellebbezését alaptalannak, a II. r. alperesi beavatkozó indokolás megváltoztatására irányuló fellebbezését alaposnak találta.

Az alperes fellebbezésében sérelmezte az elsőfokú ítéletben megállapított 50 %-os közrehatás mértékét arra hivatkozással, ha az elhunyt betartotta volna a hulladék-hasznosítási szerződés 3./ pontjában foglaltakat, a baleset elkerülhető lett volna. Ebből következően a kereset elutasítását, másodlagosan az alperesi közrehatás százalékos mértékének a csökkentését kérte.

A baleset tolatás közben következett be, az alperest a fokozott veszéllyel járó tevékenység folytatójának kell tekinteni, ugyanis a veszélyes üzemet ő tartotta fenn, illetve üzemeltette.

A Ptk. 345. § (1) bekezdése szerint: Aki fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytat, köteles az ebből eredő kárt megtéríteni. Felelőssége alól csak akkor mentesül, ha bizonyítja, hogy a kárt olyan elháríthatatlan ok idézte elő, amely a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik. Ha a károkozásban - felróható magatartásával - a károsult is közrehatott, a kár megosztásának van helye. A kármegosztás feltételeit a vétkes károkozás körében a Ptk. 340. §-ának (2) bekezdése, a tárgyi felelősség körében pedig a Ptk. 345. §-ának (2) bekezdése határozza meg. Ennek tartalma szerint nem kell megtéríteni a kárt annyiban, amennyiben a károsult felróható magatartásából származott.

Az alperes felelőssége mértékének meghatározása szempontjából a veszélyesség mozzanata nem elhanyagolható körülmény, ezért az alperes fellebbezési kérelme nem teljesíthető.

Mellőzi azonban az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem vagyoni kártérítés összegének meghatározásakor az 50 %-os kármegosztást (3 000 000 Ft : 2 = 1 500 000 Ft) az alábbiak miatt.

A nem vagyoni kártérítés tekintetében a kármegosztás kizárt, azonban az ilyen jellegű károsodás esetén is terheli a károsultat a kárelhárítási és kárcsökkentési kötelezettség. Ennek elmulasztása a nem vagyoni kártérítés mértékére kihat. A nem vagyoni kártérítés tekintetében ugyanis nem lehetséges kármegosztás, mert nem vagyoni hátrány keletkezése esetén - a jogalapot teremtő személyiségi jogsértésre tekintettel - nincs olyan összecszerűen kifejezhető kár, amelynek egy része a károsultra lenne hárítható. Mindemellett a nem vagyoni kártérítés megállapítása körében is mérlegelni kell az összes körülményt, és az ilyen jellegű károsodás esetén is terheli a károsultat a kárelhárítási és kárcsökkentési kötelezettség. E kötelezettség elmulasztása esetén a kompenzáció csak olyan mértékű lehet, amely a kötelezettségszegés tényét és következményeit mérlegelve csökkentett mértékben nyújt másnemű - pénzbeli - előnyt.

Az I. r. felperes házastársának magatartását értékelve az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg 1 500 000 forintban a nem vagyoni kártérítés összegét, kiegészítve azzal, hogy az I. r. felperesnek az Alkotmány 15. §-ában deklarált alkotmányos joga is sérült.

A II. r. alperesi beavatkozó fellebbezése alapos volt. A balesetet okozó hulladékszállító gépjármű üzemben tartója az alperes volt, a baleset a szeméttelen, tolatás közben történt.

A munkáltató gépjárművének a vezetése közben harmadik személynek okozott kárért a munkáltató felelőssége nem a Ptk. 348. §-a alapján, hanem a 345. § alapján állapítható meg. Ebben az esetben ugyanis a munkáltató a veszélyes tevékenység folytatója, ő működteti a veszélyes üzemet, ezért üzemeltetői minőségében felel, tehát nincs szükség a 348. § alkalmazására. (Polgári Törvénykönyv Magyarázata I. KJK-Kerszöv Jogi- és Üzleti Kiadó Kft. Budapest, 2004. 1293-1294. oldal)

A nem vagyoni kár megtérítésének követelése olyan sajátos személyhez fűződő jog, amely kizárólag a károsult által gyakorolható, ezért annak érvényesítése iránt kizárólag ő indíthat keresetet. Annak azonban nincs akadálya, hogy a kereset benyújtását követően az elhalt jogosult helyébe, a perbe annak jogutódai lépjenek és ők követeljék a jogelődöt haláláig megillető nem vagyoni kártérítés összegét. Ennek folytán a jogutód felperesek a jogelődöt a haláláig, tehát egy behatárolható időszakra megillető nem vagyoni kártérítésre tarthatnak igényt.

A nem vagyoni kártérítés összegének leszállítására ez okból az ítéletábra lehetőséget nem látott, az 1941-ben született néhai I. rendű felperes 68 éves korában halt meg, ez a magyarországi férfitlakosság várható átlagos életkora.

Fentiek alapján ebben a részében az elsőfokú ítélet helybenhagyására került sor, azonban a jogutódoknak járó nem vagyoni kártérítés összegét, valamint az általuk fizetendő perköltség, illetve államnak járó összegét tulajdoni hányaduk arányában az ítéletábra megosztotta.

A kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet indokolását a rendelkező rész szerint megváltoztatta, egyebekben az ítéletet helyben hagyta.

Az alperes fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az X-XX. rendű felperesek másodfokú eljárásban felmerült költségét, melynek összege meghatározásánál az ítélet tábla figyelemmel volt a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (5) bekezdésére, a 4/A. §-ban írtakra, továbbá a kifejtett ügyvédi tevékenységre.

D e b r e c e n, 2010. szeptember hó 20.

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, Dr. Riczu András s.k. bíró, Dr. Bakó Pál s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő